

V O O R A F

In deel 2 van dit themanummer over alternatieve evaluatie wordt het theoretisch kader dat in deel 1 (VONK 34/1, oktober 2004) door Jan Vanhoof & Peter Van Petegem is uitgetekend, nader geconcretiseerd. Voor de verschillende onderwijsniveaus worden voorbeelden van alternatieve evaluatievormen gepresenteerd. Bedoeling is dat ze u niet alleen overtuigen van het belang van een andere manier van evalueren, maar ook inspireren bij het toepassen ervan in uw eigen klaspraktijk.

SARA GYSEN: Taal anders evalueren in de klas

In dit openingsartikel pikt Sara Gysen de theoretische draad van deel 1 weer op. Uit de bijdragen van verscheidene deskundigen op het terrein van alternatieve evaluatie, distilleert ze vijf invalshoeken om taal anders te evalueren in de klas: (1) de evaluatietaak peilt naar taal als vaardigheid; (2) de evaluatie gebeurt op verschillende momenten in het schooljaar; (3) de evaluatietaak maakt deel uit van het taalonderwijs; (4) bij de beoordeling worden ook de leerlingen als beoordelaars ingeschakeld; (5) de evaluatietaak is aangepast aan o.m. de voorkennis en het taalvaardigheidsniveau van de leerlingen. Voor elk van deze aspecten presenteert ze concrete voorbeelden van alternatieve evaluatievormen voor het basis- en het secundair onderwijs. Op die manier tracht ze de weerstand van leraren weg te werken, die aangeven dat alternatieve evaluatie in hun klaspraktijk niet mogelijk is. Haar afrondend lijstje met voordelen werkt in ieder geval overtuigend.

LIEVE VERHEYDEN: Voorbereide mondelinge presentaties in de lerarenopleiding. Een kijkwijzer voor de opleiders

Een mondelinge presentatie houden is een talige competentie die leraren nodig hebben bij de uitoefening van hun beroep. Ook studenten in de lerarenopleiding moeten geregeld een mondelinge presentatie houden. De beoordeling ervan laat echter vaak te wensen over. Er bestaat geen gemeenschappelijke visie over mondelinge taalvaardigheid, studenten hebben

geen houvast met betrekking tot de criteria die gehanteerd worden, en over het aandeel van de vorm bestaan geen duidelijke richtlijnen. Om daaraan te verhelpen, heeft het departement Lerarenopleiding van de Katholieke Hogeschool Leuven, in samenwerking met het Steunpunt NT2, een kijkwijzer 'Vorbereide mondelinge presentatie' ontwikkeld. In deze bijdrage presenteert Lieve Verheyden dit instrument dat uit vier rubrieken bestaat: (1) structuur; (2) (abstracte) schooltaalvaardigheid; (3) materiële organisatie en (4) vlot en aangenaam. Elke rubriek is verder geconcretiseerd in zichtbaar gedrag. De eerste ervaringen met de kijkwijzer en enkele boeiende neveneffecten zijn veelbelovend. Het instrument is ook breder toepasbaar, onder meer in het secundair onderwijs.

GROF GESCHUD

RONNY SMET: *Zoektocht naar een bevredigend evaluatiemodel voor de opleiding tot leerkracht* Project Algemene Vakken

GEPIE BOOTSMA: *Schrijfdossier of schrijfportfolio?*

Een alternatieve manier om schrijfvaardigheid te evalueren, is werken met een schrijfdossier. Bedoeling is dat leerlingen niet alleen beoordeeld worden op incidentele schrijfprestaties, maar dat hun schrijfontwikkeling in beeld kan worden gebracht. In dit artikel beschrijft Geppie Bootsma twee verschillende verschijningsvormen van deze manier van evalueren: het schrijfdossier en het schrijfportfolio. De gelijkenis tussen beide is dat de leerling schrijfproducten verzamelt om zicht te krijgen op zijn eigen leerproces. Maar in het schrijfportfolio doet de leerling meer dan verzamelen alleen, hij moet ook ordenen en selecteren. Leerkrachten die vragen hebben over de wijze van beoordelen, over de manier waarop je ermee werkt in de les, over de samenhang met het schrijven voor andere vakken,... vinden in deze bijdrage een aanzet tot antwoord.

INTERKL@S

JAN T'SAS

INGEBLIKT

VEERLE GEUDENS, RITA RYMENANS

Rita Rymenans
Hoofredacteur